

DZIENNIK BYDGOSKI

Do „Dziennika“ dołączamy co tydzień: Tygodnik Sportowy i Dodatek powieściowy. Redakcja otwarta od godziny 8—12 przed południem i od 4—7 po południu. Oddziały: w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 5 — w Poznaniu, Aleje Marcinkowskiego 18 w Toruniu, ul. Mostowa 17 — w Grudziądzu, plac 23-go Stycznia 8/10 w Gdyni, Skwer Kościuszki 4 I. — w Inowrocławiu, Rynek 20.

Przedpłata wynosi w ekspedycji i agenturach 3.15 zł. miesięcznie, 9.45 zł. kwartalnie; przez pocztę w dom 3.54 zł. miesięcznie, 10.61 zł. kwartalnie. Pod opaską: w Polsce 7.15 zł., zagranicę 9.65 zł. miesięcznie. Redakcja i Administracja w Bydgoszczy, ulica Poznańska 12/14. Rękopisów niezamówionych nie zwraca się.

Telefony: Redakcja 316, 326, Administracja 315, — Oddziały: Bydgoszcz 1299, Poznań 3600, Toruń 800, Grudziądz 294, Gdynia 1460, Inowrocław 420.

Numer 160.

BYDGOSZCZ, sobota dnia 15 lipca 1933 r.

Rok XXVII.

Rewolucja hitlerowska w objęciach kapitalizmu.

W dziedzinie gospodarczej zatrąbiono na odwrót.

(Telefonem od własnego korespondenta).

Berlin, 14. 7. Ustąpienie ministra Hugenbergera i nominacja Schmidta i Darrego na ministrów gospodarczych nie zadowoliła rewolucyjnych zapędów mas narodowo socjalistycznych.

W przeciwieństwie do tego góra partyną a przede wszystkim Hitler coraz więcej podporządkowują się dyrektywom ciężkiego przemysłu i Landbundu i w rezultacie ukazują się szereg okólników i rozporządzeń, które zmierzają do uspokojenia radykalnych elementów partji i wywiązania się z przyrzeczeń udzielonych kapitałowi.

Wczoraj wieczorem kanclerz Hitler przemawiał 3 godziny do kierowników okręgowych partji narodowo-socjalistycznej oraz tzw. „powierników pracy“. Odwołując się do kapitalistycznej gospodarki kanclerz Hitler mówił: „Władzę polityczną można osiągnąć w szybkim tempie. W dziedzinie gospodarczej obowiązują inne prawa niż w walce politycznej. Musimy krok za krokiem postępować naprzód, aby nie istniejącego nie zniszczyć radykalizmem i nie narazić podstaw naszego życia. Biurokratyzm nie odpowiada celom odbudowy gospodarki. Pamiętać należy,

że przez wykorzystanie indywidualnych talentów zawdzięczają Niemcy swą potęgę i tylko na tej drodze da się osiągnąć pozytywne rezultaty w dziedzinie odbudowy. Tempo naszego oddziaływania na życie gospodarcze oraz obsadzanie stanowisk w dziedzinie gospodarczej zależy będzie od wychowania nowego pokolenia działaczy gospodarczych“.

Mowa ta zniewoliła min. Schmidta do dłuższych wywodów wobec przedstawicieli życia gospodarczego: „Dla państwa i ministerstw gospodarczych lub innych organów urzędowych niemożliwym jest zadanie odpowiedzialnego uregulowania w szczegółach procesów gospodarczych“. I dalej: „Nie jest zadaniem ministerstw

gospodarczych wtrącać się do pewnych gałęzi gospodarczych i sprawować w nich rządy“.

Aby oświadczeniom tym nadać moc prawną, ukazały się rozporządzenia przeciwko sabotażom w przemyśle i przeciwko wszystkim tym, którzy bez zlecenia odpowiedniej władzy obejmują stanowisko komisarzy. Podlegają oni karze tak samo jak i ci, którzy pozbawiają siłą lub groźbą władzy kierowników przedsiębiorstw gospodarczych lub związków gospodarczych“.

Jeżeli powyższe rozporządzenia zostaną wcielone w życie, będą one stanowiły w całej pełni zwrot rewolucji hitlerowskiej w objęcia czystego kapitalizmu. St. Ro.

Sensacyjny proces o zamknięcie kopalń „Blücher“ i „Donnersmarck“ przeciwko rekinom górnośląskim.

Katowice, 14. 7. Sąd grodzki w Rybniku rozpatrywał sprawę, która wyłoniła się w związku z unieruchomieniem

kopalni „Blücher“ w Boguszu i kopalni „Donnersmarck“ w Chwałowicach. Oskarżeni są generalny dyrektor hut i kopalni ks. Donnersmarcka Oskar Vogt i dyrektor Brunon Buzek.

Oskarżony Vogt na rozprawę nie zjawił się. Dyrektor Buzek zasiadł osobiście na ławie oskarżonych.

Akt oskarżenia zarzucał im, że z rozmysłem przeciwdziałali przepisom rozporządzenia min. pracy i opieki społecznej z 14 lipca 1924 r. przez to, że wbrew zarządzeniom komisarza demobilizacyjnego w Katowicach, który zarządził dyrekcji hut i kopalni ks. Donnersmarcka czasowego unieruchomienia kopalni „Blücher“ i „Donnersmarck“ zakwalifikował jako całkowite zwinięcie tych kopalni, a następnie przedłużył termin zwinięcia tych kopalni do 26 bm. — wstrzymali ruch wydobywczy i zwolnili z pracy około 1500 robotników.

Obrona zmierzała w swych wywodach do odroczenia rozprawy.

Prokurator dr. Nowotny popierając akt oskarżenia dowodził, że oskarżeni mieli zamiar całkowitego zwinięcia tych kopalni a zgłosili tylko zamiar czasowego unieruchomienia. Przepisy rozporządzenia, które przekroczyli oskarżeni mają na celu chronienie majątku narodowego. Prokurator domagał się najwyższego wymiaru kary, tj. roku więzienia.

Po ostatnim słowie oskarżonych sąd zapowiedział, że ogłosi wyrok w dniu dzisiejszym o godz. 11.

Nowa redukcja płac pracowników umysłowych na Górnym Śląsku.

Warszawa, 14. 7. (Tel. wł.). Pracodawcy górnośląscy wypowiedzieli z dniem 1 września br. tabelę płac pracowników umysłowych, zatrudnionych w ciężkim przemyśle na Górnym Śląsku.

Wypowiedzenie tabeli płac łączy się oczywiście z zamierzonym obniżeniem zarobków.

Jutro podpisanie paktu 4-ch.

Londyn, 14. 7. (PAT). Jak się dowiaduje biuro Reutersa, podpisanie paktu czterech nastąpi w Rzymie w dniu 15 lipca br.

Piorun podpalaczem i zabójcą Burza nad Kielcami i okolicą.

Kielce, 14. 7. (PAT). Onegdaj nad Kielcami i okolicą przeszła burza z piorunami, w czasie której piorun uderzył w dom jednego z gospodarzy we wsi Krajno, gdzie zabił żonę gospodarza i dwoje dzieci oraz spalił dom. We wsi

Geliny piorun uderzył w dom gospodarza Krogulca, zabijając żonę Krogulca Marię, dwie córki oraz harcerza z Warszawy Jerzego Cegole. Ponadto poranieni zostali trzej harcerze 34-tej drużyny harcerskiej w Warszawie. Wszyscy trzej zostali odwiezieni do szpitala św. Aleksandra w Kielcach. Burza wyrządziła znaczne szkody.

Konferencja posła Wysockiego z Hitlerem.

Berlin, 14. 7. (PAT). Wczoraj po południu poseł Rzplitej dr. Alfred Wysocki złożył wizytę pożegnalną kanclerzowi Hitlerowi i odbył z nim przy tej sposobności dłuższą konferencję.

Hitlerowcy opanują Reichswehrę

Generałowie niemieccy próbują organizować opór.

Paryż, 14. 7. (PAT). „Figaro“ twierdzi, że ostatnią organizacją, z którą kanclerz Hitler przeprowadzi porachunki jest Reichswehra. Należy się spodziewać, że wódz brunatnych koszuł wyda w najbliższym czasie rozkaz dokonania szeregu aresztowań osób korpusu oficerskiego armji niemieckiej, która prawdopodobnie ulegnie i podda się kierownictwu hitlerowców.

Wtajemniczeni w Berlinie twierdzą, że przygotowania do zmian odnośnych w Reichswehrze zostały już dokonane przez celowe tranzlokacje i oczyszczenie z niepewnych elementów kadr oficerskich. Reichswehra, ostatnia reduta stronników Hugenbergera zdaje się podzielić los wszystkich organizacji Rzeszy. Próby generałów, mające na celu zorganizowanie oporu przeciwko Hitle-

rowi natrafiają na sprzeciw dołu Reichswehry, ustosunkowanej dla Hitlera przychylnie.

Święto kawalerji włoskiej.

W obecności Mussoliniego odbyły się popisy kawalerji włoskiej w historycznych uniformach ówczesnych samodzielnich państw włoskich. — U góry karabinierzy królewscy galopują w uniformach z przed 100 lat.

Wojna konkurencyjna między kolejami polskimi i niemieckimi.

Hamburg, 14. 7. (PAT). Prasa hamburska ogłasza komunikat, w którym donosi, że z uwagi na groźną konkurencję, jaką koleje polskie stwarzają kolejom niemieckim w dziedzinie taryf dla towarów przesyłanych z Czechosłowacji przez Gdynię, koleje niemieckie zdecydowały się wprowadzić z dniem 20 lipca br. stawki w ruchu pomiędzy Czechosłowacją i Hamburgiem równe stawkom kolci polskich, jakie pobierane są za tranzyt przez Polskę do Gdyni.

Drugi dzień procesu brzeskiego.**Prokuratorzy podtrzymują oskarżenie w całej osnowie.**

(Od własnego sprawozdawcy sądowego).

Warszawa, 13 7.

Po dwudniowej przerwie proces brzeski został w dniu dzisiejszym wznowiony. Wbrew oczekiwaniom, referent sprawy bardzo szybko załatwił się z odczytaniem swego referatu, dotyczącego przebiegu sprawy w trzech instancjach. Referat ten był utrzymany w tonie niezwykle rzeczowym.

Przewodniczący: Czy strony żądają uzupełnienia referatu?

Wszyscy obrońcy, jak również i prokurator odpowiadają przecząco. Natomiast przewodniczący zwraca się do oskarżonych z pytaniem: czy przyznają się do winy?

Obecni byli jedynie dwaj oskarżeni pp.: Pragier i Kiernik. Osk. Pragier (PPS.) powiada: „Nie przyznaję się zu-

pełnie do najmniejszej winy. Nie mam też nic więcej do powiedzenia. Powołuję się na moje wyjaśnienia szczegółowe, złożone w pierwszej instancji. Będę jednak prosił o udzielenie mi ostatniego słowa”.

Przew.: To panu przysługuje w zupełności.

Osk. Kiernik: „Podtrzymuję swoje wyjaśnienia, złożone już przed sądem okręgowym. Do spisku żadnego nie należałem, bo spisku nie było. Działalność moją ujmowałem ściśle w granicach konstytucyjnych i do tego miałem prawo jako poseł i obywatel. Nie miałem na myśli użycia gwałtu i przemocy na członkach rządu pomajowego. Tych znamion nie było również w działalności moich kolegów”.

bo wobec groźby oktrojowania konstytucji musieli stanąć w obronie zagrożonej demokracji. Ten punkt obrony prokurator zupełnie bagatelizuje, gdyż rzekomo i sama obrona wstydliwie go wysuwa. Zdaniem prokuratora takie tłumaczenie się prowadziłoby do anarchji, do zniweczenia porządku społecznego i ładu ogólnego. Bo kto by rozstrzygał o pogwałceniu konstytucji? Nie rozstrzygałby tego ani poseł na wiecu, ani też kilka osób - działaczy ludowych, ani też 30 tys. ludzi, zebranych na Rynku Kleparskim w Krakowie. Tylko Trybunał jest powołany do tego rozstrzygnięcia.

Zakończył słowami: Polacy we krwi mają instykt buntowniczości. Stałem zagadnieniem jest tu walka czynnika rządowego z obywatelskim. Czy władza, czy samowola jednostki — oto zagadnienie, które i dziś jest w tej sprawie aktualnie. Sąd winien wypowiedzieć się w tym sensie stanowczo i ostatecznie.

Dalszy ciąg rozprawy wyznaczono na jutro. Głos zabiorą tylko niektórzy obrońcy w porozumieniu z pozostałymi adwokatami.

Wyrok wobec tego spodziewany jest w sobotę.

Oskarżyciele twierdzą, że istniał spisek.

Przewodniczący udziela głosu następnemu prok. Rauzemu. Jego możliwości oskarżycielskie i sposób przemawiania oceniliśmy podczas przewodu pierwszej instancji. Tu z konieczności wprost mówca musiał się powtarzać. Zdaniem prokuratora, Polska w żaden sposób nie mogła się rozwijać pod rządami anonimowej klikki i dlatego na czoło trzeba było wysunąć wielki autorytet, który posiadał jedynie Piłsudski.

Następnie prokurator zanalizował akcję Centrolewu na terenie parlamentu i w terenie. Dowodził on, że był to w pełnym słowa znaczeniu spisek przeciwko rządowi marszałka. Wywody prawnicze, czy Centrolew chciał siłą obalić ten rząd, pozostawił on do omówienia swemu koledze prok. Grabowskiemu.

Przemówienie prok. R. było krótkie i na nikim nie zrobiło wrażenia.

Natomiast z wielką swadą oratorską przemawiał prokurator Grabowski. Jego przemówienie przeplatane było występami czysto literackimi, obliczonymi na efekt. Polemizował w sposób szczegółowy z wywodami obrony, zgłoszonymi w apelacji. Prawnicze jego wywody w olbrzymiej części obracały się dookoła tezy aktu oskarżenia, który głosi, że oskarżeni działając jako członkowie Centrolewu w porozumieniu, dążyli do usunięcia rządu przy pomocy siły. Wprawdzie oskarżeni i ich obrona wysuwają — powiada prokurator — że dążyli do obalenia nie członków rządu, ale systemu rządzenia. Teza ta niczem nie da się uzasadnić. Co powiedzielibyśmy o oskarżonym, który zabiwszy człowieka, tłumaczyłby się, że nie zabił człowieka, ale uosobioną w nim lichwę i chęć bezmiernego zysku, jak to czytamy w dziele Dostojewskiego. Gdyby oskarżeni nie mieli bezpośredniego zamiaru usunięcia przemocą rządu, nie zawiązywaliby spisku. Oskarżeni przyznawali się do tego, mówiąc: dążymy i dążyć będziemy do obalenia rządu, a więc zamiar był bezpośredni. Można tylko dyskutować co do środków, jakie ewentualnie miało zastosować. Mogliby np. przygotować bomby i granaty, a dwa strzały wystarczyłyby.

Prok. Grabowski mówił dalej: Ja nie mam obowiązku udawadniać, który z oskarżonych i co zrobił, jaką rolę odgrywał w spisku. Wystarczy udowodnić tylko, że do spisku należeli. Każdy z nich stał albo na czele Centrolewu, albo też był powagą w stronnictwie. Nie znaczy to, by każdy przez pokazanie legitymacji Centrolewu był współwinnym. Bo trzeba dopiero udowodnić, że zdawał sobie sprawę i dążył do obalenia rządu siłą. Dlatego też nie postawiliśmy w stan oskarżenia b. posła Popiela (NPR.) bo doszliśmy do przekonania, że takiej roli się on nie podjął”.

W dalszym ciągu swego przemówienia prok. G. ubolewa, że tak mało osób jest na ławie oskarżonych. Ława ta

mogłaby być znakomicie zwiększona i może byłoby lepiej dla samego wymiaru sprawiedliwości, ale to dociekanie nie obchodzi ani prokuratora, ani sądu — powiada.

Oskarżeni i ich obrońcy chcieliby wykażać, że działali w obronie koniecznej,

Czas zrobił swoje.**Oskarżyciele złagodnieli.**

W uzupełnieniu sprawozdania należy dodać niektóre szczegóły. Oto adw. Berenson poruszył sprawę b. posła i więźnia brzeskiego Popiela. Z akt śled-

stwa wynika, że oskarżono go o ten sam występki, co i pozostali posłowie. Wiadomo przytem, że śledztwo przeciwko niemu zostało umorzone. Obroń-

12358

ca chciałby oficjalnie się dowiedzieć, czy tak jest istotnie. Prokurator odpowiada, że istotnie śledztwo przeciwko Popielowi zostało umorzone. Adw. Landau złożył sądowi książkę b. ministra skarbu Czechowicza, który zadedykował ją osk. Pragierowi. Okoliczność ta ma stwierdzić, jak nieprawdopodobne były zeznania naczelnika Kaweckiego, który w pierwszej instancji zeznał, że Pragier na wiecu mówił o Czechowiczu, jako złodzieju... Gdyby tak było istotnie, to p. Czechowicz nie dedykowałby swej książki człowiekowi, który mu taki zarzut rzucił w twarz.

Należy stwierdzić, że czas zrobił swoje. Oskarżyciele publiczni nie występowali już z taką namiętnością. Nie można się było doszukać w ich przemówieniach głębszego przekonania co do winy oskarżonych. Z tem większym zaciekawieniem opinia publiczna oczekiwac będzie wyroku.

Nowa historia niemiecka**w wydaniu min. Fricka.****Niestłuchane pretensje są doskonałą ilustracją pokojowych zapewnień Hitlera.**

(Telefonem od własnego korespondenta).

Berlin, 14. 7. Minister spraw wewnętrznych Rzeszy dr. Frick wydał okólnik w sprawie nauczania historii. Okólnik ten będący wprost pomnikiem narodowo socjalistycznego poglądu dowodzi, że już dla szkół powszechnych podręcznik historii niemieckiej powinien traktować poszczególne etapy historii pod następującym kątem widzenia: 1) prehistorję jako okres wszechpotęgi germanizmu, 2) pielęgnacji rasy,

3) wspólność historyczną i narodową Niemców nie tylko w granicach Rzeszy, ale i poza jej granicami, 4) bohaterstwa germańskie.

Dopiero ostatni punkt okólnika odkrywa istotę tej swoistej germańskiej historii. **Min. Frick zaleca uwzględnienie w nauce historii, że obszary na wschód od Elby były ojcowizną germańską hen aż poza Wisłę w tym czasie, gdy biedni Słowianie trudnili się polo-**

wem ryb w błotach Prypeci. Według min. Fricka i hitlerowców podręcznik historii powinien uwzględniać prawa Germanów nie tylko do Poznańskiego i Pomorza, ale rozciągnąć je na całą Polskę — Kraków, Warszawę, Lublin aż do Polesia.

Niezwykła wprost jest „skromność” tych pretensyj. Germanowie w okresie wędrówki ludów przybyli ze stepów azjatyckich przez obszary Rosji i dlatego dziwnem jest, że pretensje swoje obecne Niemcy nie rozciągają do obszarów rozciągających się do Uralu. Dlaczego tego nie czynią, odgadnąć nie można.

Hitlerowcy zapomnieli, że już w V wieku przed Chrystusem Słowianie łowili ryby w bagnach dookoła Berlina i ich „bieda” była pożądaną zdobyczą dla Germanów.

Okólnik Fricka jest wspaniałą ilustracją dla ugody polsko-niemieckiej i pokojowych zapewnień Hitlera... St. R.

Wzmacniajmy polski stan posiadania na Ziemiach Zachodnich.

W pow. inowrocławskim (woj. poznańskie) są w jednym z miasteczek powiatu do wydzierżawienia duże lokale handlowe, położone w najlepszym miejscu, mianowicie w centrum miasta. Dla przedsiębiorczego Polaka uruchomienie tej placówki handlowej (handel blawatami wzgl. konfekcją męską i damską itp.) stanowić będzie stałą i pewną egzystencję życiową.

Zgłoszenia należy kierować do Dyrekcji Okręgu Poznańskiego Związku Obrony Kresów Zachodnich, Poznań, Fredry 7 z załączeniem znaczka pocztowego na odpowiedź.

Firma Mosse zawiesiła wypłaty.

Berlin, 14. 7. (PAT.) Znana berlińska firma wydawnicza Rudolf Mosse zawiesiła wypłaty, zgłaszając do sądu wniosek o wdrożenie postępowania ugodowego. Firma Mosse jest właścicielką największej niemieckiej agencji ogłoszeniowej oraz szeregu wydawnictw periodycznych, m. in. dzienników „Berliner Tageblatt” i „8 Uhr Abendblatt”.

Nowa reforma polskiej loterii państwowej

Warszawa, 14. 7. (PAT.) Dziś w dyrekcji państw. Loterii pod przewodnictwem dyr. Markusa odbyła się konferencja prasowa, na której przedstawiciele prasy zostali poinformowani o zmianach, jakie zajdą w systemie gry loteryjnej w 28-mej loterii państwowej. Wobec tego, iż obecny system gry, trwający 6 miesięcy ma zbyt powolne tempo nie dostosowane do warunków nowoczesnego życia, więc przy zachowaniu ogólnych zasad dotychczasowych system gry w 28-ej loterii ma

być zmieniony przez zniesienie V-tej klasy. Ciągnięcie będzie się odbywać tylko w czterech klasach i trwać będzie tylko 4 miesiące. Przy takim systemie gry powiększona została ilość mniejszych wygranych w poszczególnych klasach przy zachowaniu wszystkich większych. Dotychczasowy koszt całego biletu wynosił 200 zł, obecnie wynosić będzie tylko 160 zł. Najwyższa wygrana w 28-ej loterii będzie wynosić tak, jak na poprzedniej, lub w szczęśliwym wypadku 2 miliony złotych.

Z Shediac do Montrealu.

Przedostatni etap lotu eskadry gen. Balbo.

London, 14. 7. Doskonale warunki atmosferyczne zniewoliły gen. Balbo do przebycia następnego etapu z Cartwright do Shediac w prowincji Nowy Brunswik w Kanadzie. Eskadra wzniosła się o godz. 9,20 czasu nowojorskiego. Około godz. 14 znajdując się na wysokości wysp Magdaleńskich natrafiła na wiatry przeciwnie.

Mimo tego o godz. 15,35 pierwsza maszyna eskadry wodowała w Shediac, a w ciągu 20 minut wodowała już cała eskadra włoska. Istnieje możliwość, że gen. Balbo korzystając z korzystnych warunków atmosferycznych wyda jeszcze dzisiaj rozkaz startu do przedostatniego etapu lotu z Shediac do Montrealu.

E. S.

Jak się odbył lot eskadry włoskiej nad Atlantykiem?

London, 14. 7. Z Cartwright donoszą, że lot eskadry włoskiej z Islandji do Labradoru odbył się w pomyślnych warunkach atmosferycznych bez najmniejszego wypadku. W ten sposób najtrudniejszy etap lotu został już przebyty. Następne etapy lotu będą o wiele łatwiejsze. Przed dokonaniem wodowa-

nia gen. Balbo wysłał depeszę do Mussoliniego następującej treści:

„Jestem dumny, że spełniłem wasz rozkaz”. W chwili przybycia do Cartwright gen. Balbo otrzymał depesze gratulacyjne od Mussoliniego oraz od zarządu wszechświatowej wystawy w Chicago, gdzie eskadra włoska będzie przyjeta z niezwykłym entuzjazmem.

W porcie Cartwright zgromadziły się na powitanie eskadry gen. Balbo wielkie tłumy. Lotnicy amerykańscy zjawili się w czarnych koszulach i witali lotników włoskich ukłonem faszystowskim. Podczas lotu eskadra była obserwowana przez szereg statków, które donosiły o postępie lotu drogą radiową. Gen. Balbo pozostawał w ustawicznym kontakcie z pobliskimi stacjami radiowymi, aby na wypadek niepomyślnych warunków atmosferycznych móc zmienić trasę lotu. Konieczność ta jednak nie zaszła, ponieważ pogoda przez cały czas była sprzyjająca.

Francja organizuje grupowy lot do Afryki północnej.

Paryż, 14. 7. Lot eskadry gen. Balbo

jest śledzony z wielkim zainteresowaniem przez lotnicze koła francuskie. Francuskie władze lotnicze zamierzają zorganizować podobny lot grupowy do Afryki północnej. Minister lotnictwa Pierre Cot nawiązał kontakt z gen. Vuillemin w sprawie tego lotu, w którym ma wziąć udział 25 samolotów wojсковych. Przygotowania rozpoczną się we wrześniu w Istres koło Marsylii, a start nastąpi również z Istres w początkach listopada. Samoloty, które wezmą udział w raidzie, są zaopatrzone w motory 450 HP typu Potez. Trasa lotu będzie prowadzić przez Hiszpanję i Marokko do jeziora Czad. Lot ma na celu zbadanie możliwości stałej komunikacji lotniczej pomiędzy Francją a Afryką centralną.

„Sokół” żeński.

Dzisiaj w piątek, 14 bm. plenarne zebranie żeńskiego Tow. Gimn. „Sokół” o godz. 7.30 w sekretarjacie.

Na porządku obrad sprawy ważne, uprasza się o liczny udział i punktualne przybycie.

— Komunikat „Opieki”, Tow. Kolonii Letnich. W sobotę, dnia 15 bm. o godz. 13 wracają dzieci z Kolonii Jastrzębie na dworzec Kolei Powiatowej. Następną partią dzieci (dziewczynki) wyjeżdża w poniedziałek, dnia 17 bm. o godz. 14.30. Zbiórka na dworcu Kolei Powiatowej o godz. 14.

— XI drużyna harcerska im. Marcinkowskiego wraca z obozu. Zainteresowanym rodzicom wzgl. opiekunom podaje się do wiadomości, że dzieci, należące do XI dr. harc. przy szkole wydz. męskiej wracają w sobotę, 15 bm. o godz. 12,11 z obozu letniego koleją do Bydgoszczy.

Życia towarzysystw.

Dnia 14 lipca 1933 r.

Bydgoski Chór Męski. Dzisiaj lekcja śpiewu wypada. Następną lekcją 21. bm.

Godz. 19,00: K. S. „Iron”. Schadzka informacyjna w lokalu „Złoty Róg”. Zebranie zarządu o godz. 18 tamże.

Godz. 19,30: B. K. S. „Polonia” sekcja bokserska. Trening w sali przy ul. Konarskiego.

Dnia 15 lipca 1933 r.

Godz. 19,00: Związek Rezerwistów, placówka Bielawki. Zebranie informacyjne u p. Ferency, ul. Senatorska.

Dnia 16 lipca 1933 r.

Godz. 2,45: Kolo Przyjaciół 8 druž. harc. Wycieczka do obozu Starogard — Czarnyls.

Godz. 9,30: Tow. czeladzi rzeźniczo-wędliniarzkiej przy Cechu. Wycieczka parostatkami do Brdyjska. Wspólny wyjazd z przystani Lloyd Bydgoskiego. Powrót o g. 23. Opłata od osoby 50 gr w obie strony.

Godz. 13,33: Tow. Pszczelarzy na Bydgoszcz i okolicę. Odjazd z gł. dworca do Ostromecka na zebranie miesięczne u p. Małki. Przyjazd do Bydgoszczy o godz. 19,10 lub 21,46. Sprawa cukru, poświadczenia zabrać.

Godz. 14,00: Zw. Młodzieży Pracującej „Jedność” filja II. Wycieczka do Ossowej Góry. Ziórka koło mostu na Czyżkówku.

Godz. 17,00: Stow. Służby żeńskiej pod wezw. św. Zyty. Zebranie w szkole im. Sienkiewicza.

*

Sokół III. Wyjazd na zawody w niedzielę 16. bm. pociągiem dancin-bridge do Ciechocinka. Koszt 4 zł. Członkowie którzy chcą wziąć udział w wycieczce niech zgłoszą się do soboty dnia 15. bm. godz. 12 u druha Woźniaka, ul. Gdańska 1.

Tow. Kupców Detalistów branży spożywczej. Zamówienia na wspólny zakup cukru przyjmuje Bank Ludowy do wtorku 18. bm. godz. 13. (12779)

Table with exchange rates for various currencies: Bank Polski, dolary amerykańskie, funty szterlingów, franki szwajcarskie, franki francuskie, marki niemieckie, guldeny gdańskie, liry włoskie, floreny holenderskie.

Stan wody na Wiśle w dniu 14 bm.: Zawichost 1,90 Warszawa 3,04; Płock 1,79; Toruń 1,28; Fordon 1,13; Chełmno 1,02; Grudziądz 1,19; Korzeniewo 1,22; Piekło 40, Tczew 20; Einlage 2,10; Schiefvenhorst 2,34.

PROGRAM W KINACH:

APOLLO (ul. Krasieńskiego). Dzisiaj premiera wielkiego podwójnego programu wspaniałych dramatów p. t. „Miłość dziewczyny z Music-Hallu” i „Tajemnica drzwi zamkniętych”. Tak jeden jak i drugi dramat bardzo ciekawej treści, posiadają rozkoszną wystawę. W rolach głównych Billie Dove i Virginia Valli. Całość 16 olbrzymich aktów.

BALTYK. Dzisiaj w dalszym ciągu arcsensacyjny i najlepszy film z Harry Peelem w roli gł. p. t. „Nieuchwytny przestępca” oraz filmu ośmioletniego na tle najazdu bolszewickiego na Polskę p. t. „Ku chwale ojczyzny”. Początek o 6,30.

KRYSTAL. Dzisiaj nieodwołalnie ostatni raz wielki dramat sensacyjno-salonowy pod tytułem „Arsene Lupin, dzentelmen-włamywacz” według głębszej na cały świat powieści Leblanca. W rolach głównych słynni aktorzy John i Lionel Barrymore. Film powyższy to arcydzieło reżyserji, techniki gry i treści. W nadprogramie tygodnik dźwiękowy Foxa oraz groteska rysunkowa - dźwiękowa „Frigo szuka posady”.

MARYSIENKA. Dzisiaj i nadal najnowsze arcydzieło egzotycznego filmu, większego od słynnego na całym świecie „Poganina” p. t. „Syn Indyj”. W roli głównej niezrównany w swej kreacji Ramon Navarro, który w roli hindusa wykazuje nie tylko mistrzowską grę, ale swymi pięknymi śpiewami miłosnymi porywa najtwardszego widza. Widzimy emocjonujące polowanie na tygrysy, wiele tajemnic wnętrza Indyj, oraz przecudne zdjęcia z tego egzotycz-

nego kraju. Na drugim miejscu wyświetlany będzie wspaniały dramat miłosny p. t. „Plomień miłości”. W roli głównej uroczą Vilma Banky i Ronald Colman. Całość daje każdemu dużo emocyj i wrażeń. Początek o 6,45 i 9.

REWJA. Na ekranie monumentalne arcydzieło wspaniała emocjonująca wizja historyczna z czasów zmagania się Polski z najeźdźcą moskiewskim za czasów panowania Katarzyny II p. t. „Gracz w szachy”. W roli głównej znakomici artyści scen francuskich. Na scenie rewja — występy artystów w nowym repertuarze p. t. „Choć goło, ale wesoło” z Bołciem Kamińskim na czele.

SŁOŃCE (ul. św. Trójcy). Dzisiaj i nadal olbrzymi, podwójny program, całość 18 aktów. Pierwszy p. t. „Miłość i życie Chopena”. Monumentalny dramat wyjęty z życia z największej znanych i sławnych ludzi, twórcy znanych na cały świat kompozycji. Film ten przedstawia nam miłość Chopina, jego cierpienia i śmierć, naszego największego geniusza, oraz „Pokój nad Europą”, film ten przedstawia uroczyste zawarcie konkordatu Polski z Watykanem i całą Europą.

PROGRAM RADJOFONICZNY.

SOBOTA, 15 LIPCA.

WARSZAWA-RASZYN. 7,00—7,55: Program poranny. 12,05: Muzyka lekka i jazzowa płyty. 12,25: Codz. przegląd prasy kraj. 12,35: Płyty gramof. 12,55: Dzień. połudn. 14,55: Piosenki w wyk. chóru Juranda (płyty). 15,05

Wiad. bież. 15,10: Komun. Państw. Inst. Eksp. 15,15: Piosenki w wyk. L. Boyer (płyty). 15,25: Komun. gospod. 15,35: Muzyka salonowa (płyty). 16,00: Audycja dla chorych. 16,30: Kwartet f-moll op. 95 Nr. 11 Beethovena (płyty). 17,00: Odczyt pt. „Jak fotografować latem”. 17,15: Koncert solistów z Krakowa. 18,15: „W rocznicę Grunwaldu” wygl. Wład. L. Evert. 18,35: Koncert popularny w wyk. ork. symf. Opery Poznańskiej. (Transm. z Ciechocinka). 19,00: Koncert wokalny (płyty). 19,20: Rozmaitości. 19,40: Kwadrans literacki „Bitwa pod Grunwaldem”. Opis bitwy (w skróceniu) z „Krzyżaków” H. Sienkiewicza. 20,00: Muzyka lekka w wyk. ork. R. P. pod dyr. St. Nawrota. 21,05: Dzień. wiecz. 21,15: Wiad. ogrodnicze. 21,30: Koncert Chopinowski w wyk. H. Sztopki. 22,00: Muzyka tan. z Ciechocinka. 22,25: Wiadom. sportowe. 22,40—24,00: Muzyka taneczna z Ciechocinka. W przerwie od 23,30—23,35: Wiadomości z kraju dla członków ekspedycji polarnej na Wyspie Niedźwiedziej.

ZAGRANICA. Langenberg. 19,00: „Próba w operze”, opera komiczna Lortzinga. Ryga. 19,30: Koncert symfoniczny z udz. Stefana Frenkla. Budapeszt. 20,00: „Zemsta nietoperza”, operetka J. Straussa. Londyn Regional. 20,00: Koncert symfoniczny. Rzym (Radio-Paris). 20,45: „Kraina uśmiechu”, operetka Lehara. Londyn Regional. 21,00: Koncert kameralny.

Large advertisement for 'Drobne ogłoszenia' (Small Advertisements) with various classified ads for services like photography, real estate, and lost items.

+

Dnia 13 lipca 1933 r. o godzinie 9-tej rano rozstała się z tym światem po długich i ciężkich cierpieniach s. p.

Natalja Huzarska

z domu Prutczenko
przeżywszy lat 43.

Msza żałobna odbędzie się w sobotę, dnia 15 bm. w kościele Klarysek o godzinie 8.30.

Pogrzeb odbędzie się w tym samym dniu o godz. 4-tej po południu z kaplicy nowego cmentarza farnego.

12857) **Mąż z dziećmi i matka.**

+

Dnia 12 lipca 1933 r. o godzinie 6.30 po południu zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św., nasz najukochańszy ojciec, dziadek i wujek s. p.

Józef Birzyński

w 80-tym roku życia, o czym donoszą w smutku pogrążeni

Władysława Streichowa, córka.
X. prob. Stanisław Streich i Czesław Streich, wnukowie.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 15 bm. o godz. 3-iej po poł. z kaplicy cmentarza Najświętszego Serca Jezusowego. (12845)

+

Dnia 11. VII. 33 r. o godz. 12-tej w nocy zmarł nagle na udar serca namaszczonej Olejem św. mój mąż, ojciec, teść i dziadek śp.

Jan Napiątek

mistrz kotłodzijski
przeżywszy lat 72, o czym donosi w smutku pogrążona Rodzina.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę 15. bm. o godz. 17-iej na nowy cmentarz z domu żałoby ul. Chołoniewskiego 32

Licytacja zastawu.

Z polecenia adwokata p. Felcy na w. miejscu, Gdańska 11 sprzedawać będą w poniedziałek, dnia 17 lipca br. o godz. 11 przed południem na składnicy firmy C. Hartwig przy ul. Dworcowej 54 następujące rzeczy: 1. szafę mahoniową z lustrem do rzeczy, szafę-sekretarkę szafonierkę, biurko masywne dębowe, dywan 4x5, sztuciec stołowy srebrny na 12 osób. (2882)

A. Mroczyński
kone. licytator i zaprzysiężony rzeczoznawca sądowy
Bydgoszcz, ul. Gdańska 10.

Klepsydry

wykonuje szybko i tanio
DRUKARNIA BYDGOSKA S.A.
Bydgoszcz, ul. Poznańska 21-14.

Zakład optyczny Oskar Meyer

właśc. Jasińska i Zeller
ulica Gdańska nr. 21 telef. 13-89
Sumienne wykonanie wszystkich okularów.
Fachowa i rzetelna obsługa. (12883)

Przetarg przymusowy.

Nieruchomości położone: 1) w Wyrzysku przy szosie Nakielskiej, osada 7 i 8, 2) w Wyrzysku powiat wyrzyski i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisane w księdze gruntowej ad 1) Wyrzysk tom XII, karta 305 ad 2) Wyciąg tom V karta 85 na imię rolnika Antoniego Kulpy (Kulpa) i żony Józefy z domu Piszczek w Wyrzysku, zostaną w drodze egzekucji dnia 30 września 1933 r., o godz. 10 przed południem wystawione na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie Grodzkim pokój nr. 10. 1) Nieruchomość Wyrzysk tom XII karta 305 obejmuje gospodarstwo rolne obszaru 24.63,71 ha. stanowi osadę o przymiocie niepodzielnego dziedziczenia, matrykuła podatku gruntowego nr. 317, księga podatku budynkowego nr. 155. Czysty dochód 91,84 tal. roczna wartość użytkowa jako podstawa podatku budynkowego 300 marek. 2) Nieruchomość wyciąg, tom V, karta 85 obejmuje łąkę położoną w obrębie Wyciąga, obszaru 3.19,40 ha. matrykuła nr. 498. Czysty dochód 7,95 tal. Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze grunt. 9 I. 1933 r. Niniejszem wzywa się wszystkich, których prawa w chwili zapisania wzmianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z niemi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu, przed wezwaniem do wnoszenia ofert i prawa te uprawdopodobnili, gdyby wierzyli im przeczył. W razie niezast. się do powyższego wezwania, prawa te przy oznaczeniu najniższej oferty nie zostaną wcale uwzględnione a przy rozdziale ceny kupna dopiero po rozszerezeniu wierzyciela i innych prawach. Zaleca się na dwa tygodnie przed terminem podać na piśmie albo do protokołu sekretarza sądowego dokładne oświadczenie swych roszczeń w kapitale, odsetkach, kosztach wypowiedzenia i kosztach sądowego dochodzenia swych praw, oraz oznaczyć pierwszeństwo, którego się żąda. Tych, którym służy prawo sprzeciwienia się przetargowi, wzywa się, aby przed udzieleniem przybycia targu postarali się o umorzenie lub zawieszenie postępowania, gdyż inaczej prawo ich odnosić się będzie zamiast do nieruchomości, tylko do uzyskanej ceny kupna. (12870)

Sąd Grodzki, Wyrzysk, dnia 12 lipca 1933 r.

Czytajcie Dziennik Bydgoski.

Ogłaszajcie się w Dzienniku Bydgoskim!

WRÓCIŁEM

Dr. med. A. Kerz

choroby wewnętrzne i dzieci (12831)
Bydgoszcz, ul. Gdańska 57, II ptr. Telefon 1988.
Godziny przyjęć od 3.30 — 5.30 po poł.

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Koronowie urzędujący w Koronowie przy ulicy Cmentarnej pod nr. 7, na zasadzie art. 679 K. P. C. obwieszcza, że w dniu 22. sierpnia 1933 r. od godziny 10 rano, w sali posiedzeń Sądu Grodzkiego w Koronowie, pokój nr. 15 odbędzie się sprzedaż z publicznej licytacji zabudowanej nieruchomości rolnej składającej się z domu mieszkalnego z podwórzem i ogrodem domowym, obory, świniami, stodoły, szopy, domu mieszkalnego z podwórzem, chlewu, domu mieszkalnego z podwórzem, stodoły z chlewem, położonej w Dzielnie powiecie Bydgoskim Województwie Poznańskim zapisanej w księdze wieczystej Dziedno tom I. wykaz 1. 22. Sądu Grodzkiego w Koronowie obejmującej powierzchnię 73, 22, 10 ha która stanowi własność Piotra Grubickiego, rolnika w Dzielnie. Powyższa nieruchomość została oszacowana na sumę zł 109.108,—. Sprzedaż zaś rozpocznie się od ceny wywołania t. j. od kwoty zł 81.831,—. Licytant przystępujący do przetargu powinien złożyć rękojmię w gotówce w kwocie zł 10.910,80 albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych, instytucji, w których wolno umieszczać fundusze majątkowe, i że papiery wartościowe przyjęte będą w wartości 3/4 części ceny giełdowej. Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne o ile dodatkowo publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne, że prawą osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że w los i powództwo o zwolnienie nieruchomości, lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego Sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji, że w ciągu ostatnich 2-ech tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godz. 8-iej do 18-iej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie. Jednocześnie wzywa się organy władzy publicznej i instytucje publiczne powołane do zgłoszenia należności z tytułu podatków i innych danin publicznych aby najpóźniej w terminie licytacji zgłosiły zestawienie podatków i innych danin publicznych, należnych po dzień licytacji pod rygorem utraty mogącego im służyć z ustawy pierwszeństwa zaspokojenia. (12871)

Kantowicz, Kom. Sądu Grodzk. w Koronowie.

Licytacja przymusowa.

Dnia 18 lipca 1933 r. o godzinie 10-tej przed poł. sprzedawać będą w Czersku-Pomorze największej dajacemu za natychmiastową zapłatą: transmisję, przeszło 1000 paczek listów, 505 desek różnego rozmiaru oraz inne drobne ruchomości. Cena szacunkowa zostanie podana na miejscu. Oglądać można od godziny 8—10 na miejscu. — Zbiórka licytantów w moim biurze przy ulicy Kościuszki 23. (12880)

Kwiatkowski, komornik Sądu Grodzkiego w Czersku.

Polecamy do dostawy po korzystnych cenach:

Kosiarki „Deering“

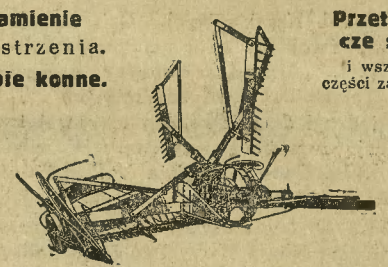
z trybami pracującymi stale w oliwie i z dyszlem stalowym.

Żniwiarki „Deering“

z trybami pracującymi stale w oliwie, oraz z stołem z pokonwaną blachą stalową.

Kamienie do ostrzenia.
Grabie konne.

Przetraszacze siana i wszelkie części zapasowe

Bracia Ramme, Bydgoszcz
Grunwaldzka 24. (12213) Telefon 79.

Jeszcze dziś należy oddać drobne ogłoszenie do niedzielnego numeru „DZIENNIKA BYDGOSKIEGO“ który ukazuje się w zwiększonym nakładzie.

POLECENIA

Gastronom

wydaje smaczne i tanie obiady. (11476)

Gastronom

poleca swoje pokoje towarzyskie na konferencje i zebrania. (11477)

Gastronom

dawn. Luckwald, Marsz. Focha nr. 20 naprzeciw odwachu, poleca dobrze pielęgnowane napoje, wysmienite potrawy po niskich cenach. (11478)

Cegielnia

(7653) parowa, Ludwikowo poleca dobrze paloną cegłę po cenach najniższych.

SPRZEDAŻE

Na sprzedaż

dom z dużym ogrodem w Bydgoszczy, dobre położenie, przy małej wpłacie. Adres wskaże Dziennik. (12832)

Sprzedam

dom. Informacje Ułańska 23, Baesler, od godz. 5 do 7. (12697)

Kiosk

na sprzedaż z powodu choroby. Bydgoszcz, Senatorska 2. (7609)

Skład

towarów krótkich, urządzenie, towar, 2 pokoje kuchnia z powodu wyjazdu natychmiast za 500 zł na sprzedaż. Oferty filij Dziennika „103“. (7664)

Pompe

łokową 5/4 cała sprzedam. Moniuszki 5. (7657)

Rower

na sprzedaż. Plac Poznański 5. (12850)

Rolwóz

sprzedam. Rutownia, Nowy Rynek 5. (12840)

Rower

(12849) Kordeckiego 11—7.

Tanio

sprzedam sypialnię i kuchnię. Król. Jadwigi 3, m. 4. (12698)

Dobermanke

półroczną sprzedam. Jagiellońska 32, parter. (7654)

KUPNA

Wózek

dziecięcy krzeselkowy (do siedzenia) kupię. Oferty „Janka“. (12771)

Motor

elektryczny 3 konny, prąd stały, kupi „Autoarma“ Zduny 6. (12853)

POSADY WOLNE

Kasjerka

do drogerji poszukuję zaraz. Wymaga się znajomość języka niemieckiego w słowie i piśmie, pisanie na maszynie i znajomość podwójnej księgowości. Tyko pierwszorządne, dobrze polecione siły chcąca się z podaniem wymagań do filij Dzien. Bydg. zgłosić pod „Drogerja“. (7578)

Steper(ka)

młodszy potrzebny zaraz wzgl. dalsze wydoskonalenie w kroju i modelowaniu. Of. do filij „F. G.“ (7665)

Fryzjerski

pomocnik męski, obeznany cokolwiek w damskim, młody, przystojny, inteligentny może się zgłosić zaraz lub później. Dahler, Gdańska 50a. (7575)

Pomocnik

fryzjerski potrzebny. Kościelna, Piątkowski. (12855)

Fryzjerka

poszukuję zaraz. Krużyński, salon fryzjerski, Świecie, Batorego 3. (12786)

Fryzjerki

dwie pierwszorządnie poszukuje Coiffeur, Brodnica, Mostowa. (12778)

Starsze

(12865) ekspedjentki branży kolporterskiej na kierownicze stanowisko, mogące złożyć kaucję od 500-1000 zł. potrzebne są od zaraz. Zgłoszenia wraz z odpisem świadectw należy składać Dziennik Bydg. Inowrocław, pod nr. „1000“

Potrzebny

szlifierz. Garbary 17. (12863)

Kucharka

pierwszorządna, znająca również zimny bufet, natychmiast potrzebna. Of. z odpisami świadectw „Dom Polski“ Hel. (12790)

Poszukuję

porządna panią do dziecka. Paderewskiego 14 m. 4. (12833)

Uczeń

z wykształceniem 6 klas gimn. potrzebny zaraz. Drogerja pod Gwiadza, Dworcowa 31. (12827)

DZIERŻAWY

Piekarnia

zmechanizowana, wielkie obroty i dostawy do wydzierżawienia, potrzebna większa gotówka. Wiad. pod „Gotówka“ do Dzien. Bydg. Gdynia. (12792)

MIESZKANIA SZUKA

2 pokoje

z kuchnią poszukuję zaraz wprost od gospodarza. Czynsz podług umowy. Buczkowski, Korty tenisowe, Staszica. (12766)

MIESZKANIA WOLNE

1—2 pokoje

z kuchnią wprost od gospodarza, czynsz miesięczny. Toruńska 132. (7660)

POKOJE WOLNE

Dobrze

umeblowany pokój wynajmę. Śniadeckich 49, m. 3. (7542)

Pokój

umebl. z wszelkimi wygodami do wynajęcia. Florjana 3, m. 8. (12803)

Pokój

odnajmę, telefon. Paderewskiego 10—5. (7622)

Pokój

dobrze umebl., osobne wejście. Szczecińska 6, m. 1. (12859)

Pokój

(7655) skromny. Lipowa 4, m. 8.

Pokój

dobrze umebl. frontowy. Długa 40, 2. (12852)

Pokój

ładny, wygodny zaraz. Kościuszki 4, m. f. (12856)

Stoneczny

elegancki pokój, łazienka. Stycznia 22 — 5. (7658)

2 pokoje

(7659) eleganckie do wynajęcia. Plac Weyssenhoffa 7 m. 3.

Stacja

(12873) Świętojańska 16, m. 3.

Pokój

Grodzka 8, 13. (12851)

Pokój

Kościuszki 54,—7. (7679)

POŻYCZKI

Poszukuję

pożyczki 50.000 zł na I hipotekę na dom handlowy w Toruniu, przynoszący w roku 1914 25 000 mk. komornego. Oferty pisemne do Dzien. Bydg. Toruń, pod „Hipotekę“. (12869)

— Wie pan, muszę z „Luxem“ codziennie wychodzić na przechadzkę, żeby miał ruch, inaczej zanadto tyje.

Ceny ogłoszeń: 25 gr. za wiersz milimetrowy na stronie 7-lamowej szerokości 38 mm. Za reklamy na stronie przed ogłoszeniami 70 gr., w tekście na drugiej i trzeciej stronie 1,20 zł. na dalszych stronach 1,00 zł. za milim. 1 lam., szer. 67 mm. Drobne ogłoszenia słowo tytułowe 25 gr., każde dalsze 15 gr.; dla poszukujących pracy oraz na nekrologi 20% zniżki. Większe ogłoszenia, zamieszczone wśród drobnych, 50% drożej jak w zwykłym dziale ogłoszeniowym. Przy powtórzeniu ogłoszeń o tym samym tekście udziela się rabatu. Przy konkursach i dochodzeniach sądowych wszelkie rabaty upadają. — Ogłoszenia zagraniczne 25% dopłaty. — Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca o 20% drożej. Za terminowe umieszczenie i przepisane miejsce administracja nie odpowiada. — Miejsce płatności: Bydgoszcz. — Konta bankowe: Bank Związku Spółek Zarobkowych, Bank Ludowy, Konto czekowe: P. K. O. 203713 Poznań.

Wydawca, nakładem i cziokami: Drukarnia Bydgoska Sp. Akc. w Bydgoszczy. — Za redakcję odpowiedzialny: Aleksander Kiedrowski w Bydgoszczy; za dział gdynski: Mieczysław Mistał w Gdyni.